

R OMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA I PENALĂ

Dosar nr.....

ÎNCHIEIRE

Şedinţă publică de la 7 februarie 2019

Curtea constituată din:

PREȘEDINTE -
JUDECĂTOR -
GREFIER -

* * * * *

**MINISTERUL PUBLIC – PARCHETUL DE PE LÂNGĂ CURTEA DE APEL
BUCUREŞTI - reprezentat de procuror**

Pe rol, soluționarea apelului declarat de **PARCHETUL DE PE LÂNGĂ JUDECĂTORIA** împotriva sentinței penale nr..... din 1.11.2018 pronunțată de Judecătoria în dosarul nr.

La apelul nominal făcut în ședință publică, s-a prezentat intimatul inculpat – personal.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care;

Curtea, din oficiu, pune în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul dezlegarea unor chestiuni de drept, în vederea pronunțării, potrivit art.475 Cod procedură penală, a unei hotărâri prealabile, prin care să se răspundă la următoarea chestiune de drept: „În cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor art.92 Cod penal, se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care anterior s-a dispus amânarea aplicării pedepsei sau de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante?”

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, arată că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în raport de dispozițiile art.475 Cod procedură penală, având în vedere că este o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea prezentei cauze și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a pronunțat, practica fiind neunitară.

În ceea ce privește punctul de vedere al Ministerului Public, momentul de la care curge termenul de supraveghere în situația disponerii unei pedepse cu suspendare sub supraveghere în contextul în care se dispune anularea amânării aplicării pedepsei este cel al rămânerii definitive a hotărârii anterioare, prin care s-a dispus anularea suspendării.

Intimatul inculpat, având cuvântul, arată că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

C U R T E A,

Analizând actele și lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, motivat de faptul că:

1. Curtea de apel este investită cu judecarea cauzei în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art.551 pct.4 și art.552 alin.1 din Codul de procedură penală, care prevăd că hotărârea pronunțată de această instanță, fie în sensul respingerii, fie în sensul admiterii apelului cu care a fost sesizată, este definitivă.

2. În speță, a fost identificată, din oficiu, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă, „*În cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, următoare suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor art.92 cod penal, se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care anterior s-a dispus amânarea aplicării pedepsei sau de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante?*”, întrucât instanța de fond, dispunând potrivit prevederilor art.89 alin.1 Cod penal, anularea amânării aplicării pedepsei de 8 luni încisoare dispusă prin sentința penală nr..... din 25.01.2018 a Judecătoriei și apoi, suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante stabilită prin aplicarea regulilor specifice concursului de infracțiuni, nu a precizat și momentul de la care a început/începe să curgă termenul de supraveghere determinat potrivit art.92 Cod penal, în contextul în care sub acest aspect Codul penal nu prevede dispoziții legale explicate.

3. Chestiunea de drept enunțată este nouă, deoarece, asupra acesteia, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art.474 și, respectiv, art.477 din Codul de procedură penală.

4. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 07 februarie 2019.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin **rechizitorul din data de ...**, emis în dosarul de urmărire penală nr. ... al Parchetului de pe lângă Judecătoria ..., s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de libertate, a inculpatului ..., sub acuzația săvârșirii infracțiunii de conducerea unui vehicul având dreptul de a conduce suspendat, prev. de art.335 alin. 2 Cod penal.

În fapt, s-a reținut că inculpatul în data de 10.08.2017, orele 02:50, a condus autoturismul marca Daewoo Cielo cu numărul de înmatriculare pe D.N. 2 din satul Lilieci, comuna Sinești, județul Ialomița, apoi a virat la dreapta pe D.J. 402 (șoseaua Lilieci – Hagiștei), deși cunoștea faptul că are suspendată exercitarea dreptului de a conduce din ziua de 27.05.2017.

Prin **Sentința penală nr. ...**, pronunțată în Dosarul nr. ..., Judecătoria ... (instanța sesizată cu judecarea în primă instanță a cauzei) a hotărât următoarele:

„În temeiul art.335 alin.2 Cod penal, cu aplicarea art.396 alin.2 și 10 Cod de procedură penală, **condamnă pe inculpatul la pedeapsa de 8 luni închisoare**, pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul fără permis de conducere prev. de art.335 alin.2 Cod penal.

Constată că infracțiunea din prezenta cauză este concurentă cu infracțiunea pentru care inculpatului i s-a aplicat pedeapsa de 8 luni închisoare dispusă prin sentința penală nr.... din 25.01.2018 a Judecătoriei definitivă prin neapelare la data de 12.02.2018.

În temeiul art.89 alin.1 Cod penal, anulează amânarea aplicării pedepsei de 8 luni închisoare dispusă prin sentința penală nr..... din 25.01.2018 a Judecătoriei definitivă prin neapelare la data de 12.02.2018.

Dispune condamnarea inculpatului la pedeapsa de 8 luni închisoare dispusă prin sentința penală nr..... din 25.01.2018 a Judecătoriei, definitivă prin neapelare la data de 12.02.2018.

În temeiul art.38 alin.1 Cod penal rap. la art.39 alin.1 lit.b Cod penal și art.40 alin.1 Cod penal, aplică inculpatului pedeapsa cea mai grea de 8 luni închisoare la care adaugă 1/3 din cealaltă pedeapsă (8 luni închisoare), respectiv 2 luni și 20 zile închisoare, **inculpatul urmând a executa o pedeapsă rezultantă de 10 luni și 20 zile închisoare**.

În temeiul art.91 Cod penal suspendă sub supraveghere executarea pedepsei, stabilind conform art. 92 Cod penal, un **termen de supraveghere de 2 ani**.

În temeiul art.93 alin.1 Cod penal, obligă inculpatul ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune de Călărași, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În temeiul art.93 alin.2 lit.b Cod penal, impune condamnatului să frecventeze un program de reintegrare socială derulat de către serviciul de probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate.

În temeiul art.93 alin.(3) Cod penal, pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunității în cadrul Serviciilor de specialitate din cadrul Primăriei din comuna, jud., pe o perioadă de 80 de zile lucrătoare.

În temeiul art.94, alin.1 Cod penal, pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art.93 alin.(1) lit.c) - e) se comunică Serviciului de Probațiune, competent potrivit art.32 alin.4 rap. la art.32 alin.1 lit.c din Legea nr.252/2013.

În temeiul art.94, alin.2 Cod penal, supravegherea executării obligațiilor prevăzute de art.93, alin.2, lit.b și alin.3 Cod penal se face de Serviciul de probațiune.

În temeiul art.91, alin.4 Cod penal și art.404, alin.2 Cod procedură penală, atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art.96 Cod penal cu privire la revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere în caz de nerespectare a măsurilor de supraveghere impuse, neexecutării obligațiilor impuse sau de săvârșire de noi infracțiuni în cursul termenului de supraveghere.

În temeiul art.274 alin.1 Cod de procedură penală, obligă inculpatul la plata sumei de 400 lei (din care 300 lei pentru faza de urmărire penală), reprezentând cheltuieli judiciare avansate de stat.”

Împotriva sentinței penale anterior menționate, a declarat apel Parchetul de pe lângă Judecătoria care a invocat omisiunea primei instanțe de a determina perioada în care curge

termenul de supraveghere aferent pedepsei rezultante pentru care prin sentința apelată s-a pronunțat suspendarea executării sub supraveghere.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept au fost exprimate astfel:

1. Ministerul Public, atât prin motivele scrise de apel, cât și prin susținerile din dezbateri ale reprezentantului său, a susținut că momentul de la care curge termenul de supraveghere, în situația dispunerii unei pedepse cu suspendare sub supraveghere, în contextul în care se dispune anularea amânerii aplicării pedepsei, este cel al rămânerii definitive a hotărârii anterioare, prin care s-a dispus anularea suspendării.

2. Intimatul inculpat ... nu a exprimat un punct de vedere cu privire la această chestiune de drept.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță

- art.92 Codul penal

„Termenul de supraveghere

(1) Durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat și este cuprinsă între 2 și 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate.

(2) Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă.

(3) Pe durata termenului de supraveghere condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere și să execute obligațiile ce îi revin, în condițiile stabilite de instanță.”

- art.97 alin.(1) și (2) din Codul penal

„Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, suspendarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracțiuni sau pluralitate intermediară, instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei rezultante, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 91. Dacă se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare prin care s-a pronunțat anterior suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.”

- art.89 alin.(1) și (2) din Codul penal

„Anularea amânerii aplicării pedepsei

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.

(2) În caz de concurs de infracțiuni, instanța poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 83. Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei."

2. Prezentarea jurisprudenței propriei instanțe și a altor instanțe naționale:

În cadrul întâlnirii de lucru a președinților secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel cu procurorii șefi secție urmărire penală de la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, structurilor specializate DNA și DIICOT și al parchetelor de pe lângă curțile de apel, desfășurată în data de 18.05.2018, a fost dezbatută, printre altele, și problema de drept referitoare la calculul termenului de supraveghere în cazul anulării amânării aplicării pedepsei, urmată de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei rezultante, stabilite ca urmare a aplicării regulilor specifice concursului de infracțiuni.

În acest sens a-a menționat că în practică s-a pus problema calculului termenului de supraveghere, în cazul anulării amânării aplicării pedepsei, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei rezultante ca urmare a aplicării regulilor specifice concursului de infracțiuni, fiind adoptate două tipuri de soluții juridice, după cum urmează:

Într-o opinie se susține că termenul de supraveghere stabilit, în baza art.92 Cod penal, pentru pedeapsa rezultantă începe să curgă de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei și nu de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea executării pedepsei rezultante sub supraveghere.

Într-o altă opinie, se susține că termenul de supraveghere stabilit în baza art.92 Cod penal pentru pedeapsa rezultantă începe să curgă de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și nu de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat anterior amânarea aplicării pedepsei.

Argumentele acestei din urmă opinii se referă la faptul că art.97 alin.(2) teza finală Cod penal reglementează situația în care și pentru prima condamnare s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, și nu amânarea aplicării pedepsei. De asemenea, este diferită și natura celor două soluții - de amânare a aplicării pedepsei și de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În plus, art.89 alin.(2) Cod penal, acoperă doar situația în care după anularea amânării aplicării pedepsei se dispune tot o soluție de amânare a aplicării pedepsei rezultante din concurs, iar art.97 alin.(2) Cod penal reglementează exclusiv situația în care după anularea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei se dispune tot suspendarea executării pedepsei rezultante sub supraveghere. În ambele ipoteze, termenul de supraveghere este atașat aceleiași categorii de măsuri alternative și de soluții; or, în ipoteza supusă discuției, măsurile alternative la aplicarea și, respectiv, la executarea pedepsei, precum și soluțiile de judecată au o natură diferită.

Opinia exprimată de INM în cadrul acestei întâlniri cu privire la chestiunea de drept supusă dezbaterei a avut în vedere prima soluție pentru următoarele considerente: deși suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei are o natură juridică diferită față de amânarea executării pedepsei, reprezentând o condamnare, ambele modalități de rezolvare a raportului juridic penal de conflict au în vedere, în viziunea legiuitorului, aplicarea unor măsuri alternative pedepselor privative de libertate, astfel că, în ipoteza anulării amânării aplicării pedepsei, contopirii pedepselor, potrivit regulilor de la concursul de infracțiuni și stabilirii ca modalitate de executare a pedepsei închisorii rezultante, a suspendării executării acesteia sub supraveghere, prin această nouă pedeapsă rezultantă se sănctionează întreaga pluralitate de infracțiuni.

Pe de altă parte, dacă avem în vedere și măsurile de supraveghere și obligațiile care pot fi stabilite în sarcina inculpatului pe durata termenului de supraveghere, în temeiul dispozițiilor art.85 Cod penal și art.93 Cod penal, se constată că acestea sunt chiar mai numeroase în cazul amânării aplicării pedepsei decât în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere, astfel că, de principiu, argumentele avute în vedere de legiuitor la reglementarea situației prevăzute de art.89 alin.(2) Cod penal sunt aceleași.

Potrivit MINUTEI întocmite cu prilejul acestei întâlniri, participanții și-au însușit opinia juridică exprimată de INM, iar reprezentanții Înaltei Curți de Casătie și Justiție au arătat că același punct de vedere există și la nivelul instanței supreme.

3. Opinia motivată a completului de judecată

Curtea consideră că, în lipsa unei dispoziții legale derogatorii, valabilă pentru situația particulară care a atras aplicarea pedepsei rezultante cu executarea suspendată, în urma anulării amânării aplicării pedepsei anterior stabilite pentru o infracțiune concurrentă cu cea care face obiectul judecății în prezenta cauză, data de la care se calculează termenul de supraveghere este, potrivit regulii generale prevăzute de art.92 alin.2 din Codul penal, cea a rămânerii definitive a hotărârii pronunțate.

V. Dispozițiile completului de judecată

Față de considerentele anterior expuse, se va dispune, în temeiul art.476 alin.1 rap. la art.475 din Codul de procedură penală, sesizarea Înaltei Curți de Casătie și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept anterior menționate.

Întrucât, în perioada imediat următoare, în cauză nu sunt de efectuat acte de cercetare judecătorească, în temeiul art.476 alin.2 teza a I din Codul de procedură penală, se va dispune suspendarea judecării cauzei, până la momentul în care Înalta Curte de Casătie și Justiție se va pronunța asupra sesizării privind dezlegarea chestiunii de drept invocate.

PENTRU ACESTE MOTIVE D I S P U N E :

În temeiul art.476 alin.1 rap. la art.475 din Codul de procedură penală, sesizează Înalta Curte de Casătie și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

- *În cazul anulării amânării aplicării unei pedepse, urmate de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante, termenul de supraveghere, stabilit potrivit dispozițiilor art.92 cod penal, se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care anterior s-a dispus amânarea aplicării pedepsei sau de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care se dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante?*

În temeiul art.476 alin.2 teza a I din Codul de procedură penală, dispune suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Definitivă.

Pronunțată în şedință publică, astăzi 07 februarie 2019.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

...

...

GREFIER,

...